

การให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญห ในงานสหกิจศึกษา

ณัชติพงศ์ อุทอง

ผู้อำนวยการสำนักสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการบรรยาย

- การให้คำปรึกษาในงานสหกิจศึกษา
- ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานสหกิจศึกษา
- การแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากวิทยากร
- การแก้ไขปัญหาในงานสหกิจศึกษา
- กิจกรรมประกอบการบรรยาย

การให้คำปรึกษาในงานสหกิจศึกษา

- ก่อนการปฏิบัติงาน
 - การเลือกสถานประกอบการ
 - การเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงาน
- ระหว่างการปฏิบัติงาน
 - ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน ทั้งทางด้านวิชาการและทางด้านสังคมการทำงาน
- หลังจากการปฏิบัติงาน
 - การพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา
 - การพัฒนาอาชีพของนักศึกษา

การให้คำปรึกษาในงานสหกิจศึกษา

แนวปฏิบัติในการให้คำปรึกษา

- ตรงต่อเวลานัดหมาย การให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ควรใช้เวลา 45 – 50 นาที
- การจัดลักษณะการนั่งที่เป็นมิตร
- ให้ความสำคัญกับภาษากายของนักศึกษาให้มาก
- หลีกเลี่ยงการถามข้อมูลที่ละเอียดอ่อน หรือเจาะจงเกินไป
- หลีกเลี่ยงการแนะนำให้นักศึกษาปฏิบัติตามความเห็นของอาจารย์
- หลีกเลี่ยงการเกิดอารมณ์ร่วม
- ไม่ควรรีบด่วนที่จะสรุปและแก้ปัญหา
- หลังจากการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง ควรบันทึกผลการให้คำปรึกษา
- รักษาความลับ และประโยชน์ของนักศึกษา

การให้คำปรึกษาในงานสหกิจศึกษา

คุณลักษณะของอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา

- รู้จักและยอมรับตนเอง
- อุดหนุน ใจเย็น
- จริงใจ และตั้งใจช่วยเหลือผู้อื่น
- มีท่าทีที่เป็นมิตร และมองโลกในแง่ดี
- ไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น และช่างสังเกต
- ใช้คำพูดได้เหมาะสม
- เป็นผู้รับฟังที่ดี

การให้คำปรึกษาในงานสหกิจศึกษา

- ขั้นตอนการให้คำปรึกษา
 - สร้างสัมพันธภาพ
 - เป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะการเริ่มต้นพบกันที่เป็นไปด้วยความอบอุ่นเป็นกันเอง ช่วยเกิดความรู้สึกประทับใจและไว้วางใจ พร้อมทั้งจะเปิดเผยเรื่องราวของตนเองและร่วมมือในการปรึกษา ทำให้การให้คำปรึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ง่ายขึ้น
 - สํารวจ
 - เป็นขั้นตอนที่สำคัญและอาจต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้รับคำปรึกษาส่วนใหญ่จะมีความสับสนทางอารมณ์
 - มีการบิดเบือนจากความเป็นจริง เช่น อคติเข้าข้างตนเองหรือใช้กลไกป้องกันตนเองสูง

การให้คำปรึกษาในงานสหกิจศึกษา

- ขั้นตอนการให้คำปรึกษา (ต่อ)
 - หาแนวทางแก้ไขปัญหา
 - แนวทางแก้ไขปัญหที่กำหนดโดยผู้รับคำปรึกษา ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง ควรสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาคิดเองให้มากที่สุดและให้สามารถตัดสินใจ เลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุด
 - วางแผนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ
 - แผนการปฏิบัติตามแนวทางแก้ไขปัญหที่ผู้รับคำปรึกษาตัดสินใจเลือก เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การให้คำปรึกษามีคุณค่า การทำข้อตกลงกับอาจารย์ผู้ให้คำปรึกษาว่าจะปฏิบัติตามแผน เพราะจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความตั้งใจ และพร้อมที่จะลงมือปฏิบัติตาม

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานสหกิจศึกษา

- ด้านสถานศึกษา
- ด้านสถานประกอบการ
- ด้านนักศึกษา

ปัญหาด้านสถานศึกษา

- การเตรียมพร้อมนักศึกษา ไม่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ ทำให้สถานประกอบการต้องเตรียมนักศึกษาเพิ่มเติม
- อาจารย์นิเทศไม่ได้ไปนิเทศ ณ สถานประกอบการ แต่ทำการนิเทศด้วยช่องทางอื่น
- การกำหนดวันนิเทศ ณ สถานประกอบการทำได้ยาก เนื่องจากอาจารย์และ ผู้นิเทศงาน มีวันเวลาสะดวกไม่ตรงกัน
- อาจารย์ขาดความเข้าใจ มองไม่เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับ มองเป็นภาระ บางครั้งไม่สนับสนุนให้นักศึกษาออกปฏิบัติงาน

ปัญหาด้านสถานศึกษา

- จำนวนคณาจารย์นิเทศมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น
- มีภาระหน้าที่รับผิดชอบค่อนข้างมาก ทำให้การจัดเวลาในการนิเทศจึงทำได้ค่อนข้างยาก
- ขาดประสบการณ์ในการให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- ขาดทักษะที่จำเป็นต่อการนิเทศงานนักศึกษา
- ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ทางด้านที่เกี่ยวข้อง เช่น ความสะดวกในการเดินทางไปนิเทศ ระเบียบของทางมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาด้านสถานประกอบการ

- ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่รับจากการรับนักศึกษาเข้ามาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- สถานประกอบการและผู้นิเทศงานมองเป็นภาระ
- บุคลากรของสถานประกอบการมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ แต่ขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษา
- มอบหมายงานที่ไม่เหมาะสมให้กับนักศึกษา
- มีการเปลี่ยนแปลงโครงงานที่ยากเกินศักยภาพนักศึกษา

ปัญหาด้านสถานประกอบการ

- จำนวนสถานประกอบการไม่สมดุลกับจำนวนของนักศึกษาที่ออกปฏิบัติงานในแต่ละภาคการศึกษา
- ผู้นิเทศไม่ได้วางแผนการสอนงาน
- ไม่จัดสวัสดิการให้นักศึกษาที่เข้ามาปฏิบัติงาน
- เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขจากที่เคยระบุไว้

ปัญหาด้านนักศึกษา

- ไม่เห็นประโยชน์ของการออกปฏิบัติงาน มองเป็นการเสียโอกาสที่จะสำเร็จการศึกษาตามกำหนด
- ขาดความตั้งใจในกระบวนการเตรียมความพร้อม
- ความรู้พื้นฐานของนักศึกษาทางด้านวิชาชีพ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
- การปรับตัวเพื่อเข้ากับผู้นิเทศงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบการ
- การตรงต่อเวลาของนักศึกษา

ปัญหาด้านนักศึกษา

- ขาดการติดต่อกับอาจารย์นิเทศ ไม่มีการรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน
- ขาดความอดทน และตั้งใจในการปฏิบัติงาน
- ทักษะด้านที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน การทำโครงการ
- ความปลอดภัยระหว่างการปฏิบัติงาน การเดินทาง / เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน
- ปัญหาด้านสุขภาพ
- การวางตัวที่ไม่เหมาะสม รวมไปถึงปัญหาชู้สาว

ปัญหาด้านนักศึกษาระหว่างการปฏิบัติงาน

- ปัญหาที่มีผลกระทบน้อย
 - การปรับตัวเข้ากับสังคมของการทำงาน
 - ไม่รายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ขาดการติดต่อ
- ปัญหาที่มีผลกระทบปานกลาง
 - มีการเปลี่ยนแปลงงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ตรงกับสาขาวิชาชีพ
 - นักศึกษามีความรู้และทักษะที่ไม่เพียงพอต่อกิจปฏิบัติงาน
- ปัญหาที่มีผลกระทบรุนแรง
 - ปฏิบัติตนผิดระเบียบการบริหารงานบุคคล
 - นำทรัพย์สินหรือความลับของสถานประกอบการออกมาโดยเจตนา

การแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากวิทยากร

การแก้ปัญหาในงานสหกิจศึกษา

- วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง มีการสืบหาข้อมูลอย่างรอบด้าน
- ทารื้อกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา
- ทบทวนแนวทางแก้ปัญหาในลักษณะเดียวกันที่ผ่านมา เป็นแนวทางประกอบ
- จัดลำดับความสำคัญของปัญหา และกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา
- ดำเนินการตามแนวทางแก้ไขปัญหา ที่เหมาะสมกับสถานการณ์

การแก้ปัญหาในงานสหกิจศึกษา

- ประเมินผลหลังจากการดำเนินการตามแนวทางการแก้ปัญหา
- ปรับแนวทางการแก้ไขปัญหา หากพบว่าปัญหานั้นยังไม่บรรเทา
- ปัญหาเดียวกัน แต่เกิดขึ้นต่างเวลา อาจใช้วิธีการแก้ไขปัญหาที่ต่างกัน
- นำไปใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับการเตรียมความพร้อมนักศึกษา
- ใช้การจัดการความรู้เพื่อสร้างเป็นคลังความรู้ สำหรับแก้ปัญหาที่คล้ายคลึงกันในอนาคต

กิจกรรม :

การให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญห
ในงานสหกิจศึกษา

ณัฐติพงศ์ อุทอง

ผู้อำนวยการสำนักสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

บทสรุปการแก้ไข้ปัญหา

- หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา อย่าด่วนสรุปจากข้อมูลที่ได้รับ
- อย่าละเลยปัญหาที่มีผลกระทบน้อย หรือปานกลางเพราะปัญหานี้้อาจกลายเป็นปัญหาที่มีผลกระทบรุนแรงได้
- ใช้การจัดการความรู้เพื่อสร้างเป็นคลังความรู้ สำหรับแก้้ปัญหาที่คล้ายคลึงกันในอนาคต
- ปัญหาประเภทเดียวกัน อาจใช้วิธีแก้ไข้ที่ต่างกัน ไม่มีสูตรสำเร็จ
- ถอดบทเรียนปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วนำไปแนะนำนักศึกษาคือจะออกปฏิบัติงานในอนาคต

การให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหา ในงานสหกิจศึกษา

Q&A

ณัชติพงศ์ อุทอง

ผู้อำนวยการสำนักสหกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ขอบคุณครับ

ณัฐติพงษ์ อุทอง
ผู้อำนวยการสำนักสหกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี